

แบบบันทึกองค์ความรู้รายบุคคล

๑. ชื่อองค์ความรู้ การพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม
๒. ชื่อเจ้าของความรู้ นายชูพงศ์ พันชสูตร
๓. องค์ความรู้ที่บ่งชี้ หมวดที่ ๑ สร้างสรรค์ชุมชนพึ่งตนเอง
๔. ที่มาและความสำคัญในการจัดทำองค์ความรู้

การดำเนินโครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ เป็นการพัฒนาชุมชนด้วยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยดำเนินงานการพัฒนาหมู่บ้านตามแนวทาง“เศรษฐกิจพอเพียง” ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงมีพระราชดำริชี้แนะแนวทางในการดำรงชีวิตและการปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับด้วยรูปแบบ “ การมีส่วนร่วม” โดยเน้นการดำเนินงานกระบวนการมีส่วนร่วมทั้งระดับครอบครัว หน่วยงานภาคีการพัฒนา และชุมชน เพื่อเสริมสร้างวิถีชีวิตที่เหมาะสมเป็นชุมชนเข้มแข็งพึ่งตนเองได้

นอกจากนี้การพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงของหมู่บ้านยัง มีองค์ประกอบหลายอย่างตามกระบวนการของกรมการพัฒนาชุมชนและจากการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนหนึ่งที่ทำให้การพัฒนาประสบผลสำเร็จ มาจากแกนนำหมู่บ้าน ที่เป็นผู้นำทางและเป็นผู้เชื่อมประสาน ทั้งกับครอบครัว กลุ่ม องค์กร ในหมู่บ้านและหน่วยงานภาคีภายนอกหมู่บ้าน เพื่อผนึกกำลังร่วมกันในการพัฒนาหมู่บ้าน ดังนั้น การสร้างแกนนำ จึงเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

๕. รูปแบบ กระบวนการ หรือลำดับขั้นตอน

เพื่อพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ และส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการพัฒนาหมู่บ้าน ให้มีระบบการบริหารจัดการชุมชนแบบบูรณาการที่เข้มแข็งในการสร้างสัมมาชีพชุมชน

ขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

๑. คัดเลือกหมู่บ้านที่มีความพร้อมในการพัฒนาตนเอง เพื่อยกระดับเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

เป็นหมู่บ้านที่มีศูนย์เรียนรู้และขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน และพัฒนา/ขยายผลหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ มีทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนที่มีศักยภาพในการขับเคลื่อนหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง เป็นหมู่บ้านที่ประสบความสำเร็จ คือ มีการฝึกอบรมอาชีพ ประกอบอาชีพทำให้มีรายได้และมีการรวมตัวเป็นกลุ่มอาชีพที่ก่อให้เกิดรายได้

๒. สร้างความเข้าใจแก่ทีมวิทยากร แกนนำหมู่บ้าน และผู้แทนครัวเรือน ของหมู่บ้านที่ผ่านการคัดเลือก ให้มีความเข้าใจแนวทางการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ตามกระบวนการพัฒนาของกรมฯ

๓. สนับสนุนการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

๔. ส่งเสริมและสนับสนุนให้หมู่บ้านพัฒนาตนเองสู่การเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

๕. สนับสนุนและขยายผลครัวเรือนเป้าหมายเพิ่มเติมจากเดิม

๖. พัฒนา/ปรับปรุงศูนย์ฯ ในเรื่องที่สำคัญจำเป็น

๗. สนับสนุนให้มีการประเมินความสุขมวลรวมของหมู่บ้าน/ชุมชน (GVH) และประเมินผลการพัฒนาหมู่บ้าน ด้วยเกณฑ์ประเมินหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ๔ ด้าน ๒๓ ตัวชี้วัด โดยใช้เวทีประชาคม
๘. สรุบบทเรียนจัดการความรู้และประเมินผลการดำเนินงาน

๖. เทคนิคในการปฏิบัติงาน

๑. ผู้นำต้องสร้างศรัทธาให้ประชาชนยอมรับ
๒. ต้องสร้างความเข้าใจ และปรับทัศนคติของคนในชุมชน (เปิดใจยอมรับ)
๓. ต้องมาจากความต้องการของชุมชนจริงๆ
๔. ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกๆ ฝ่าย
๕. ต้องใช้หลักประชาธิปไตย

๗. ปัญหาที่พบและแนวทางแก้ไขปัญหา

ในการดำเนินงานขับเคลื่อนหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ครูเรือนเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่เป็นคนที่อายุมาก เนื่องด้วยคนวัยกลางคนออกไปทำงานนอกบ้าน ไม่สามารถเข้าร่วมโครงการได้ ทำให้การรับรู้ รับฟัง และการปฏิบัติไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

วิธีการแก้ไข ทำการปรับเปลี่ยนเวลาประชุมให้เป็นช่วงเย็นเพื่อให้คนที่ทำงานในช่วงกลางวันสามารถเข้าร่วมประชุมได้

๘. ประโยชน์ขององค์ความรู้

การจัดทำองค์ความรู้ มีประโยชน์ในการปฏิบัติงานจริงที่เราสามารถนำเทคนิคและวิธีการทำงานที่ประสบผลสำเร็จมาประยุกต์ใช้ในการทำงานอื่นๆ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

๗. เทคนิคในการปฏิบัติงาน

๑. ผู้นำต้องสร้างศรัทธาให้ประชาชนยอมรับ
๒. ต้องสร้างความเข้าใจ และปรับทัศนคติของคนในชุมชน (เปิดใจยอมรับ)
๓. ต้องมาจากความต้องการของชุมชนจริงๆ
๔. ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกๆ ฝ่าย
๕. ต้องใช้หลักประชาธิปไตย